

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/98/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6625202434
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6625202434.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a členov senátu JUDr. Amy Odalošovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu A. B., narodeného XX. XXXXXX XXXX, C., D. XX, proti žalovanému B. E., narodenému XX. XXXX XXXX, F., A. XXX/XX, zastúpenému Advokátska kancelária BUGRI s.r.o., Zvolen, Námestie SNP 14/23, IČO: 56 434 995, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec z 12. augusta 2025 č. k. 10C/32/2025-512, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Lučenec z 12. augusta 2025 č. k. 10C/32/2025-512 p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým uznesením z 12. augusta 2025 č. k. 10C/32/2025-512 (ďalej len „uznesenie súdu prvej inštancie“) návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zo dňa 18. júla 2025 zamietol.

1.1. Z odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa v konaní vo veci samej domáha voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 68.000,- Eur s príslušenstvom, ktoré malo vzniknúť titulom investícií žalobcu do nehnuteľností vo výlučnom vlastníctve žalovaného.

1.2. Žalobca sa návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia domáhal nariadenia zabezpečovacieho opatrenia spočívajúceho v zriadení záložného práva na nehnuteľnostiach vo výlučnom vlastníctve žalovaného, zapísaných na LV č. XXX, k. ú. G., obec H., a to konkrétne stavby - rodinný dom č. súp. XXX na parcele č. XXX/X, hospodárska budova súp. č. XXX na parcele č. XXX/X, pozemky registra „C“ parc. č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 96 m², parc. č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 24 m², parc. č. XXX/XX, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 145 m², parc. č. XXX/XX, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 31 m², parc. č. XXX/X, záhrada, o výmere 627 m², parc. č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 44 m² a parc. č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 36 m² (ďalej len „nehnuteľnosti“).

1.2.1. Žalobca návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia odôvodnil tým, že účelom zabezpečovacieho opatrenia je zabezpečiť, aby v prípade úspešnosti jeho žaloby mohla byť vymáhaná pohľadávka efektívne vykonateľná aj v exekučnom konaní. Tvrdil, že existuje riziko, že žalovaný v úmysle vyhnúť sa prípadnej exekúcii prevedie alebo inak scudzí predmetné nehnuteľnosti, ktoré sú jeho jediným relevantným majetkom.

1.2.2. Žalobca uviedol, že predmetom sporu medzi stranami je vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 68.000,- Eur titulom ním vynaložených investícií, ktorými v rokoch 2000 až 2019 zhodnotil nehnuteľnosti žalovaného (LV č. XXX, k.ú G., obec H.). Konkretizoval, že na vlastné náklady vykonal: rekonštrukčné, technické a stavebné práce, vrátane výstavby garáže (cca 12.000,- Eur), rekonštrukciu strechy na rodinnom dome a hospodárskej budove (12.990,- Eur), vybudovanie oplotenia a brán (cca 8.000,- Eur), realizáciu inžinierskych sietí a elektroinštalácie (cca 10.000,- Eur), interiérové práce (cca 47.800,- Eur) a exteriérové úpravy (cca 16.480,- Eur). Celkovú hodnotu investícií odhadol na viac ako 100.000,- Eur, pričom si žalobou uplatnil „len“ sumu 68.000,- Eur.

1.2.3. Obavu z ohrozenia exekúcie žalobca odôvodňoval tým, že žalovaný ponúka celý areál nehnuteľností na predaj prostredníctvom realitnej kancelárie za sumu 180.000,- Eur. Argumentoval, že predaj nehnuteľností by reálne ohrozil vykonateľnosť budúceho rozsudku, keďže žalovaný iný likvidný majetok nevlastní.

1.2.4. Žalobca tiež poukázal na predchádzajúci procesný postup, kedy Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení sp. zn. 11Co/59/2025 uviedol, že účel sledovaný návrhom je možné dosiahnuť výlučne zabezpečovacím opatrením, nie neodkladným opatrením, ktoré má len subsidiárny charakter.

1.3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2, § 343 ods. 1, 2, 3, § 344 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“).

1.4. Súd prvej inštancie uviedol, že zabezpečovacie opatrenie je inštitút, ktorým sa zriaďuje záložné právo na majetku dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa (ktorá by mohla byť neskôr judikovaná, alebo už bola judikovaná), ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Predpokladom nariadenia zabezpečovacieho opatrenia je osvedčenie existencie peňažnej pohľadávky a súčasne osvedčenie reálnej a konkrétnej obavy, že dlžník koná tak, že by mohlo dôjsť k zmareniu exekúcie. Zabezpečovacie opatrenie musí spĺňať požiadavku primeranosti, a to medzi zásahom do majetkových pomerov dlžníka a pohľadávkou, na zabezpečenie ktorej súd zriaďuje zabezpečovacie opatrenie, nesmie vzniknúť zjavný nepomer.

1.5. Lustráciou v katastri nehnuteľností súd prvej inštancie zistil, že žalovaný je výlučným vlastníkom nehnuteľností, pričom na nich neviazne žiadna ťarcha a nie je vyznačená žiadna plomba.

1.6. Pokiaľ žalobca vyčíslil svoju pohľadávku vo výške 68.000,- Eur, uvedená suma zatiaľ nie je súdne priznaná, jedná sa o uplatnený nárok bez rozhodnutia súdu. Len tvrdená existencia pohľadávky a jej deklarovaná výška zo strany žalobcu nie je dostatočným osvedčením neodkladnej potreby dočasnej úpravy pomerov medzi stranami sporu. Medzi skutočnosťami, ktoré osvedčujú, že výkon rozhodnutia by bol ohrozený, by patrilo také konanie žalovaného, ktorého dôsledkom je znižovanie hodnoty jeho majetku, ktorý možno výkonom exekúcie postihnúť, ale aj iné konanie, ktoré podstatnou mierou nepriaznivo môže ovplyvniť jeho majetkové pomery. Jedine zrejmy zámer žalovaného ako povinného ukrátiť veriteľa (žalobcu), ktorý by vyplýval z jeho úkonov týkajúcich sa majetku, by bol reálne spôsobilý vyvolať potrebu poskytnutia okamžitej súdnej ochrany záujmov oprávneného, ktoré by bez takéhoto súdneho zásahu mohli celkom zjavne utrpieť. Ani tvrdenie žalobcu, že žalovaný iný ako označený nehnuteľný majetok nevlastní, samo osebe nemôže byť dôvodom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

1.6.1. Žalobca síce v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia uviedol, že jeho žalobný nárok je podložený účtenkami, faktúrami a hotovostnými dokladmi o kúpe materiálu, ako aj listinnými dôkazmi o realizovaných stavebných zásahoch, avšak tieto súdu prvej inštancie doposiaľ v konaní nepredložil. Dôkazy označené žalobcom ako „vyjadrenie Mestského úradu Lučenec, ktoré potvrdzuje konkrétne rekonštrukčné práce“ a „priznanie právneho zástupcu žalovaného o rozsahu stavebných prác realizovaných žalobcom“, boli podľa súdu prvej inštancie natoľko neurčité a bez bližšej špecifikácie, že súd prvej inštancie nemohol posúdiť ich relevanciu. Preto súd prvej inštancie musel konštatovať, že ani pohľadávka žalobcu nie je dostatočne osvedčená, čo je predpoklad nariadenia zabezpečovacieho opatrenia.

1.7. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že nebola preukázaná ani dôvodná obava z ohrozenia exekúcie. Z predloženého inzerátu na predaj nehnuteľností vyplynulo, že nehnuteľnosti boli zaradené do ponuky dňa 3. marca 2025, teda ešte pred začatím súdneho konania (žaloba bola podaná 4. júna 2025). Súd prvej inštancie z toho vyvodil, že žalovaný sa nezbavuje majetku v súvislosti so súdnym konaním, o ktorom v čase podania inzerátu nemohol mať vedomosť, pričom predaj za trhovú cenu (170.000,- Eur) sám osebe nesvedčí o úmysle znižovať hodnotu majetku na úkor veriteľa.

1.8. Súd prvej inštancie zamietnutie návrhu odôvodnil aj princípom proporcionality. Uviedol, že zabezpečovacie opatrenie možno zriadiť len v rozsahu potrebnom na naplnenie jeho účelu a nesmie vzniknúť zjavný nepomer medzi hodnotou majetku a zabezpečovanou pohľadávkou. Žalobca navrhoval zaťažiť celý nehnuteľný majetok žalovaného v hodnote cca 180.000,- Eur na zabezpečenie pohľadávky vo výške 68.000,- Eur, čo súd prvej inštancie vyhodnotil ako zjavne neprimeraný zásah do vlastníckeho práva žalovaného.

1.9. K argumentácii žalobcu ohľadom viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu súd prvej inštancie uviedol, že Krajský súd v Banskej Bystrici sa v uznesení z 26. júna 2025 č. k. 11Co/59/2025 vyjadril len k procesnej vhodnosti typu opatrenia (zabezpečovacie opatrenie vs. neodkladné opatrenie), ale neposudzoval vecnú dôvodnosť návrhu na zabezpečovacie opatrenie v tomto konkrétnom prípade. Skutočnosť, že zabezpečovacie opatrenie je vhodným procesným prostriedkom, neznamená, že súd musí návrhu automaticky vyhovieť bez splnenia zákonných podmienok.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie žalobca podal včas odvolanie.

2.1. Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. d), e), f), h) CSP.

2.2. Mal za to, že uznesenie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočne zisteného skutkového stavu. Namietal, že súd prvej inštancie nerešpektoval záväzný právny názor odvolacieho súdu vyslovený v uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/59/2025, ktorý uviedol, že v danej veci je vhodným prostriedkom zabezpečovacie opatrenie.

2.3. Zdôraznil, že na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia podľa § 343 CSP sa nevyžaduje „plné dokazovanie“, ale postačuje osvedčenie. Poukázal na to, že existencia nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia (minimálne vo výške 68.000,- Eur) je osvedčená listinnými dôkazmi, ktoré súd prvej inštancie ignoroval alebo bagatelizoval, a to s poukazom na Znalecký posudok č. 31/2014, právoplatný rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/556/2016, ktorý určil hodnotu domu na 89.000,- Eur. Argumentoval, že investície do nehnuteľnosti (garáž, oplotenie, inžinierske siete, interiéry) presahujú sumu 100.000,- Eur, pričom žalovaná suma je konzervatívna.

2.4. Vo vzťahu k obave z ohrozenia exekúcie namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy (inzercie realitnej kancelárie DM Notre reality, e-mailová komunikácia). Podľa jeho názoru nie je rozhodujúce, či už došlo k podpisu zmluvy, ale podstatná je sústavná a opakovaná snaha žalovaného predat' nehnuteľnosti, čo preukazuje reálnu a bezprostrednú hrozbu zmarenia budúcej exekúcie.

2.5. Ohradil sa voči záveru súdu prvej inštancie o neproporcionalite navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia. Uviedol, že namietaný nepomer medzi výškou pohľadávky (68.000,- Eur) a hodnotou celého areálu (cca 170.000,- Eur – 180.000,- Eur) odstraňuje priamo v odvolaní tým, že spresňuje a zužuje petit návrhu. Navrhol zriadenie záložného práva v primeranom rozsahu, a to len k rodinnému domu súp. č. XXX, ku garáži a k zastavaným plochám pod nimi (parc. č. XXX/X I. XXX/X), ktorých hodnota (samotný dom má hodnotu cca 89.000,- Eur) primerane pokrýva istinu a príslušenstvo pohľadávky. Takýto postup považoval za súladný so zásadou primeranosti, keďže žalovanému nebráni nakladať s ostatnými časťami areálu.

2.6. K otázke prípadného premlčania uviedol, že premlčacia lehota začala plynúť najskôr dňa 29. januára 2022, kedy bol spolu s rodinou reálne vylúčený z užívania nehnuteľnosti na základe rozhodnutia o vypratání a žalovaný začal nehnuteľnosť užívať výlučne.

2.7. Zároveň k odvolaniu pripojil nové dôkazy (aktuálne inzercie, fotodokumentáciu). Spresnil tiež petit týkajúci sa príslušenstva, t. j. žiadal zabezpečiť istinu vo výške 68.000,- Eur, zákonný úrok z omeškania vrátane trov konania, ako mu budú priznané, aby bol petit určitý a vykonateľný.

2.8. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, „že nariaďuje zabezpečovacie opatrenie – zriadenie záložného práva v prospech žalobcu na zabezpečenie jeho pohľadávky vo výške 68 000 € s príslušenstvom k nehnuteľnostiam vo výlučnom vlastníctve žalovaného zapísaným na LV č. XXX, k. ú. G., a to k: rodinnému domu súp. č. XXX na parc. č. XXX/X, garáži na parc. č. XXX/X, parcelám č. XXX/X a XXX/X (zastavané plochy priamo kryjúce stavby).

Subsidiárne: k rodinnému domu súp. č. XXX na parc. č. XXX/X vrátane parcely č. XXX/X.

Po právoplatnosti tohto uznesenia súd prikazuje bezodkladne vykonať zápis záložného práva do katastra nehnuteľností.

Ak by odvolací súd „neshliadal“ podmienky na zmenu, potom napadnuté uznesenie zruší a vec vráti Okresnému súdu Lučenec na nové konanie, s pokynom doplniť dokazovanie a posúdiť primerane užší rozsah zabezpečenia v súlade s § 343 CSP.“

2.9. Súčasťou odvolania boli aj prílohy, a to rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. novembra 2018 č. k. 13Co/556/2016-430, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. júla 2025 č. k. 11Co/59/2025-113, aktuálne inzercie (Bazoš, realitné portály, realitné kancelárie), fotodokumentácia stavebných úprav (rodinný dom, garáž, oplotenie, exteriéry).

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu nesúhlasil s odvolaním žalobcu.

3.1. V prvej časti vyjadrenia poukázal na uznesenie Okresného súdu Lučenec z 29. marca 2010 č. k. 10C/53/2010-11, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. mája 2010 č. k. 12Co/158/2010-38, uznesenie Okresného súdu Lučenec zo 7. októbra 2016 č. k. 9C/89/2013-398, rozsudok Okresného súdu Lučenec z 8. júna 2016 č. k. 9C/89/2013-326, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. novembra 2018 č. k. 13Co/556/2016-430, uznesenie Okresného súdu Lučenec z 20. februára 2020 č. k. 21C/2/2020-59, rozsudok Okresného súdu Lučenec z 19. mája 2021 č. k. 4C/4/2019-276, rozsudok Okresného súdu Lučenec z 8. februára 2018 č. k. 12C/199/2016-304,

uznesenie Okresného súdu Lučenec z 28. mája 2024 č. k. 3T/121/2023-708 a upovedomenie o začatí trestného stíhania ČVS: ORP-463/LC-LC-2025. Vyššie uvedené rozhodnutia tvorili prílohu k vyjadreniu žalovaného.

3.2. Vo vzťahu k samotnému nároku žalobcu uviedol, že žalobca spolu s manželkou užívali nehnuteľnosti dlhoročne bez akéhokoľvek právneho titulu, teda ako neoprávnení držiteľia. On ani jeho právni predchodcovia (rodičia) im nikdy nedali súhlas na vykonávanie rekonštrukcií, práve naopak, takémuto konaniu sa bránili. Poukázal na to, že súdy už v minulosti viacerými právoplatnými rozhodnutiami (predbežnými a neodkladnými opatreniami v konaniach sp. zn. 10C/53/2010, 9C/89/2013 a 21C/2/2020) žalobcovi a jeho manželke výslovne zakázali vykonávať akékoľvek zásahy do vnútornej a vonkajšej podstaty nehnuteľností. Napriek týmto zákazom žalobca v zásahoch svojvoľne pokračoval. Zdôraznil, že pri neoprávnenej držbe a investíciách neoprávneného držiteľa je vylúčená aplikácia ustanovení o bezdôvodnom obohatení.

3.3. Ďalej argumentoval nedostatkom aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a snahou obísť prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Poukázal na to, že tú istú pohľadávku z titulu tých istých rekonštrukcií (vtedy vyčíslenú na 60.000,- Eur) už v minulosti v konaní sp. zn. 12C/199/2016 neúspešne uplatňovala manželka žalobcu (D. B.). Jej žaloba bola právoplatne zamietnutá. Uviedol, že žalobca sa teraz snaží simulovať svoju legitímáciu tvrdením, že investície vykonal on, hoci ide o ten istý skutkový základ, o ktorom už bolo rozhodnuté.

3.4. Tvrdenie o zhodnotení nehnuteľností považoval za absurdné vzhľadom na to, že žalobca pred vypratáním nehnuteľností tieto úmyselne zdevastoval, za čo bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T/121/2023 pre trestný čin poškodzovania cudzej veci. Vyčísлил škodu spôsobenú žalobcom na sumu 33.968,02 Eur. Predložil fotodokumentáciu zničeného interiéru a exteriéru, ktorá vyvracia tvrdenia žalobcu o „zveľadení“ majetku. Zároveň uviedol, že žalobca sa účelovo zbavil vlastného majetku (prevodom nehnuteľností v k. ú. D. na tretiu osobu), aby zmaril jeho uspokojenie nároku na náhradu škody, preto je voči žalobcovi vedené na Obvodnom oddelení Policajného zboru v Lučenci pod ČVS: ORP-4563/LC-LC-2025 ďalšie trestné stíhanie pre prečin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

3.5. Namietal, že žalobca existenciu pohľadávky žiadnym spôsobom neosvedčil. Hoci v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia žalobca tvrdil, že nárok podkladá účtenkami a faktúrami, tieto listiny súdu prvej inštancie nepredložil. Mal za to, že pri takom zásadnom zásahu do vlastníckeho práva, akým je zriadenie záložného práva, musí byť pohľadávka preukázaná relevantnými dôkazmi, nielen vlastnoručne vyrobeným zoznamom, či neaktuálnymi fotografiami.

3.6. Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie o neproporcionalite navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia. Uviedol, že neosvedčená pohľadávka je v zjavnom nepomere k hodnote nehnuteľností. Zároveň odmietol argumentáciu žalobcu týkajúcu sa viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu z iného konania (o neodkladnom opatrení), stotožňujúc sa v tomto smere s odôvodnením uznesenia súdu prvej inštancie.

3.7. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

4. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (podľa § 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných § 379 a 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým uznesením súdu prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie prvoinstančného súdu je vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je dostatočne podrobné, ale i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP s použitím § 234 ods. 2 CSP.

7. Podľa § 343 ods. 1 CSP zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Zabezpečovacím opatrením (§ 343 CSP) môže súd zriadiť záložné právo na veciach a právach, alebo iných majetkových hodnotách dlžníka, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Samotný výkon záložného práva môže nastať až potom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím. Záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení a vzniká zápisom do príslušného registra. Zabezpečovacie opatrenie nie je konečným rozhodnutím vo veci samej a jeho účelom je len dočasná úprava pomerov strán. Pri skúmaní obavy budúceho zmarenia exekúcie súd vychádza z konkrétnych skutkových okolností prípadu, dokazovanie sa nevykonáva, ale súd rozhodujúci o návrhu musí mať osvedčené, že existuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Z hľadiska osvedčenia relevantných skutočností by mal navrhovateľ súdu poskytnúť dôkazy, ktoré jednoznačne osvedčia potrebu neodkladnej úpravy pomerov v dôsledku hrozby zmarenia exekúcie. Súd zabezpečovacím opatrením poskytuje strane dočasnú ochranu, resp. zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jej postavenia aj za cenu, že skutočný stav nie je ešte náležite zistený. Základným účelom zabezpečovacieho opatrenia je dosiahnutie reálneho zabezpečenia peňažnej pohľadávky veriteľa (žalobcu), teda navrhovateľa zabezpečovacieho opatrenia.

8.1. Pri rozhodovaní o nariadení zabezpečovacieho opatrenia je súd viazaný návrhom, pričom by však mal starostlivo zvážiť najmä rozsah navrhovaných obmedzení.

8.1.1. Nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je spravidla spojené so zásahom do vlastníckeho práva, pričom podľa článku 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústava“) je možné vlastnícke právo obmedziť iba v nevyhnutnej miere. Z týchto dôvodov je vždy potrebné posúdiť, či uložením navrhovaných obmedzení nedochádza k zásahu do uvedených základných práv nad nevyhnutnú mieru a či uloženie obmedzení sleduje legitímny cieľ (účel).

9. Z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 13. mája 2025 č. k. IV. ÚS 241/2025-45 vyplýva: „Zo zákonnej formulácie § 343 ods. 1 CSP vyplývajú štyri základné predpoklady na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a to: zabezpečovacie opatrenie možno nariadiť len na návrh, musí existovať spôsobilý predmet záložného práva, ktorým môžu byť veci, práva a iné majetkové hodnoty, zriadenie záložného práva prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia musí zabezpečovať peňažnú pohľadávku a musí existovať obava z budúceho zmarenia exekúcie. Z § 343 ods. 1 CSP vyplýva, že zabezpečovacie opatrenie môže slúžiť len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky. Z formulácie tejto podmienky možno a contrario vyvodiť, že zabezpečovacie opatrenie nemožno nariadiť s cieľom zabezpečenia nepeňažného nároku (II. ÚS 43/2018).“

10. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd je viazaný petitom návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, pričom z petitu návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia musí jednoznačne vyplývať, čoho sa navrhovateľ domáha, preto petit zabezpečovacieho opatrenia musí byť jasný, určitý a zrozumiteľný. Je to nutné z toho dôvodu, že súd musí celkom presne vedieť, o čom má rozhodnúť, nakoľko súd nemôže stranám priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti, než sú navrhované.

11. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca sa návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia domáhal nariadenia zabezpečovacieho opatrenia spočívajúce v zriadení záložného práva na nehnuteľnostiach vo výlučnom vlastníctve žalovaného, zapísaných na Okresnom úrade Lučenec, katastrálnom odbore na LV č. XXX, pre k. ú. G., obec H., a to stavba rodinného domu č. súp. XXX na parcele č. XXX/X, hospodárska budova súp. č. XXX na parcele č. XXX/X, pozemky registra „C“ parc. č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 96 m², parc. č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 24 m², parc. č. XXX/XX, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 145 m², parc. č. XXX/XX, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 31 m², parc. č. XXX/X, záhrada, o výmere 627 m², parc. č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 44 m² a parc. č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 36 m².

12. V odvolaní sa žalobca domáhal nariadenia zabezpečovacieho opatrenia v znení: „Primárny petit (primeraný rozsah) Zriadiť záložné právo v prospech žalobcu na zabezpečenie peňažnej pohľadávky 68 000 € s príslušenstvom (úrok z omeškania a trovy) k týmto nehnuteľnostiam vo výlučnom vlastníctve žalovaného na LV č. XXX, k. ú. G.: a) rodinný dom súp. č. XXX na parcele č. XXX/X, b) garáž na parcele č. XXX/X, c) parcely č. XXX/X I. XXX/X (zastavané plochy priamo kryjúce stavby).

Subsidiárny petít A (ešte užší rozsah) Zriadiť záložné právo len k rodinnému domu súp. č. XXX na parc. XXX/X (vrátane samotnej 128/8).“

13. Porovnaním petitu návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a petitu návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia uvedeného v odvolaní žalobcom, odvolací súd konštatuje, že v odvolacom konaní sa nejedná o totožný petít návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ale o zmenený petít návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia (viď žalobcom označený „primárny petít“ a „subsidiárny“ petít uvedený v odvolaní) s tým, že žalobca sa domáhal nariadenia zabezpečovacieho opatrenia i v užšom rozsahu oproti návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

14. Odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle ustanovenia § 139 CSP síce žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu (vrátane návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia), avšak žalobu (vrátane návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia) nie je možné meniť v odvolacom konaní (§ 371 CSP).

14.1. Zároveň žalobca v odvolaní zúžil čiastočne rozsah zabezpečovacieho opatrenia, keďže v odvolacom konaní sa nedomáha nariadenia zabezpečovacieho opatrenia ohľadne hospodárskej budovy súp. č. XXX na parcele č. XXX/X, parc. č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 24 m², parc. č. XXX/XX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 145 m², parc. č. XXX/XX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 31 m², parc. č. XXX/X, záhrada o výmere 627 m², parc. č. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 36 m², pričom ale žalobca dispozitívnym úkonom, t. j. späťvzatím návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia sčasti podľa § 144 a nasl. CSP, nevzal návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia späť v časti, preto odvolací súd (ako aj súd prvej inštancie) bol viazaný petitom špecifikovaným žalobcom v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia (čl. 456 a nasl. spisu).

15. Odvolací súd (zhodne s názorom súdu prvej inštancie) konštatuje, že v posudzovanej veci žalobca neosvedčil dôvodnosť návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

15.1. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalovaný ponúkol na predaj nehnuteľnosti, a to ešte pred začatím konania o vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom žalobca neosvedčil, že by konanie žalovaného malo súvis s konaním vedeným na súde prvej inštancie pod sp. zn. 10C/32/2025, t. j. účelom eventuálneho predaja nehnuteľností bolo zbavenie sa nehnuteľností vo vlastníctve žalovaného za účelom zníženia majetku žalovaného.

15.2. Žalobca sa žalobou domáhal proti žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 68.000,- Eur s príslušenstvom, avšak hodnota nehnuteľností, ku ktorým navrhol zriadiť zabezpečovacie opatrenie, je nepomerne vyššia (cca 170.000,- Eur až 180.000,- Eur) než žalobcom uplatnený žalobný nárok, preto súd prvej inštancie správne prihliadol na zásadu proporcionality.

15.3. Odvolací súd (súhlasí s názorom súdu prvej inštancie), že žalobca neosvedčil dôvodnosť žalobného nároku (bezdôvodného obohatenia vo výške 68.000,- Eur), keďže absentujú listinné dôkazy, ktoré by osvedčovali dôvodnosť žalobného nároku.

15.3.1. Pokiaľ žalobca poukázal na Znalecký posudok č. 31/2014 vyhotovený J. E. H., znalcom z odboru: stavebníctvo - odvetvie pozemné stavby, statika stavieb, odhad hodnoty nehnuteľností, ktorý je súčasťou spisu vedeného na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 12C/199/2016 (č.l. 191 a nasl. spisu vedeného na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 12C/199/2016), zo znaleckého posudku nevyplývajú eventuálne investície žalobcu do nehnuteľností žalovaného, pričom znalecký posudok bol vyhotovený za účelom určenia reálnej delby nehnuteľností a určenia všeobecnej hodnoty nehnuteľností v konaní vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 9C/89/2013 o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam.

15.3.2. Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že predbežnými opatreniami a neodkladnými opatreniami (viď uznesenie Okresného súdu Lučenec z 29. marca 2010 č. k. 10C/53/2010-11 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/158/2010-38 z 26. mája 2010, uznesenie Okresného súdu Lučenec zo 7. októbra 2016 č. k. 9C/89/2013-398, uznesenie Okresného súdu Lučenec z 20. februára 2020 č. k. 21C/2/2020-59) bol uložený žalobcovi a jeho manželke zákaz vykonávať akékoľvek zásahy do vnútornej a vonkajšej podstaty nehnuteľností. Ak žalobca i napriek všeobecnými súdmi uloženými zákazmi vykonával zmeny na nehnuteľnostiach žalovaného, ide o konanie žalobcu nerešpektujúce právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutia.

16. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne uviedol, že Krajský súd v Banskej Bystrici sa v uznesení z 10. júla 2025 č. k. 11Co/59/2025-11 vyjadril len k procesnej vhodnosti typu opatrenia

(zabezpečovacie opatrenie vs. neodkladné opatrenie), ale neposudzoval vecnú dôvodnosť návrhu na zabezpečovacie opatrenie v tomto konkrétnom prípade. Skutočnosť, že zabezpečovacie opatrenie je vhodným procesným prostriedkom, neznamena, že súd musí návrhu automaticky vyhovieť bez splnenia zákonných podmienok.

17. Podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanej veci žalobca návrhom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, v ňom opísanými rozhodujúcimi skutočnosťami a ani k návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia pripojenými listinnými dôkazmi neosvedčil potrebu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia.

18. Vzhľadom na uvedené neostala odvolaciemu súdu iná možnosť, ako uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa ustanovenia § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Odvolací súd poučuje strany v zmysle ustanovenia § 160 CSP o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou a o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o predbežné poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytnutí právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení ďalších zákonov.